

Dagsordens punkt 4:

Faglig årsberetning for årene 2017-2020

1	Innhold	
2	Innledning.....	4
3	Ledelsen de siste fire år.....	5
4	Organisasjonsprosjektet.....	5
5	Tariffarbeid.....	6
6	Streik.....	6
7	Pensjon.....	7
8	Det yrkesfaglige arbeidet.....	8
9	Yrkesseksjon helse og sosial.....	8
10	Samarbeid med andre organisasjoner.....	8
11	Internasjonalt samarbeid.....	8
12	Fagskolestruktur og prosjekter.....	8
13	Yrkesseksjon kontor og administrasjon.....	9
14	Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst.....	10
15	Kirkeområdet.....	10
16	Kultursektoren.....	11
17	Oppvekstsektoren.....	11
18	Yrkesseksjon samferdsel og teknisk.....	11
19	Fagforbundet ung.....	12
20	Pensjonistarbeidet.....	13
21	Organisasjonsutvikling.....	13
22	Organisasjonsutviklingsprogrammet.....	13
23	Tillitsvalgtskoleringen.....	13
24	Klubbprosjektet.....	14
25	Sammenslåing med Postkom.....	14
26	Tillitsvalgtuka.....	14
27	Mangfold- og inkluderingsarbeidet.....	14
28	Omstilling.....	14
29	Verving.....	15
30	Fagforbundsukene.....	15
31	LO for alle.....	15
32	Fagforbundet i verden.....	15

33	Internasjonal solidaritet.....	15
34	Palestina	15
35	Mineryddingsarbeidet i Laos.....	16
36	Fagforbundets SOS-barneby i Angola.....	16
37	Internasjonalt faglig samarbeid.....	16
38	Kommunalansattes nordiske samarbeid	17
39	Fagforbundet i samfunnet	17
40	Valgkamper.....	17
41	Stortingsvalget 2017.....	17
42	Kommune- og fylkestingsvalget 2019.....	17
43	Fagligpolitisk arbeid.....	18
44	Sykehusarbeidet.....	18
45	Klima	18
46	Likestilling.....	18
47	Tillitsreform	19
48	Sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet.....	19
49	Utredningsarbeid.....	19
50	Arbeidsmarkeds politikken	19
51	Arbeidsmiljø.....	19
52	Fagforbundets juridiske arbeid.....	19
53	Kompetansesentrenes aktivitet i landsmøteperioden	19
54	Forbundsadvokatenes aktivitet i landsmøteperioden	20
55	Stendi	20
56	Grefsenhjemmet	20
57	Avlaster III	20
58	Sykelønn-saken	21
59	Brannmenn og kreft.....	21
60	Forbundet i alle kanaler	21
61	Fagbladet	22
62		
63		

64 **Innledning**

65 Denne landsmøteperioden ble ulik alle andre, med pandemi og et voldsomt press på både
66 arbeidsliv og samfunn. Koronavirusutbruddet ble for første gang påvist i Wuhan i Kina i desember
67 2019. Deretter skjedde det en rask verdensomspennende spredning som førte til strenge
68 smitteverntiltak også i de fleste vestlige land. 12. mars 2020 ble det innført strenge tiltak i Norge,
69 noe som i høy grad påvirket hele samfunnet.

70 Mange av Fagforbundets medlemmer stod i første rekke gjennom pandemiens første år, og presset
71 var stort i mange sektorer; kollektivtrafikk, renovasjon, renhold, helsetjenestene i kommunene og
72 særlig sykehusene, barnehage, skole, SFO, barnevern m fl. 2020 ble et svært krevende år for
73 mange.

74 I mars 2020 ble alle barnehager, skoler og utdanningsinstitusjoner stengt, alle kultur- og
75 idrettsarrangementer avlyst og virksomheter med tett fysisk kontakt, som for eksempel frisører,
76 ble pålagt å stenge.

77 Fagforbundet hadde etter nedstengninga i mars 2020, tett dialog med lokale, regionale og
78 nasjonale myndigheter om utforming og bruk av smitteveileder og trafikklysmoell for gjenåpning
79 av oppvekstsektoren. Det var møter med kunnskapsministeren og Utdanningsdirektoratet om
80 situasjonen på de ulike arbeidsplassene. Mange av våre medlemmer har jobbet under stort
81 smittetrykk i kombinasjon med mangel på smittevernutstyr eller utfordringer med
82 vaksineringsstempoet. Våre innspill var bygd på tett kontakt med medlemmer og tillitsvalgte. Målet
83 med smitteverntiltakene var å sikre nødvendige velferdstjenester til befolkninga og forsvarlige
84 arbeidsforhold til ansatte i brukerrettede tjenester.

85 Mange av forbundets medlemmer fikk i 2020 økt oppmerksomhet og berettiget anerkjennelse for
86 yrkenes betydning for å sikre tjenester til befolkninga.

87 En rekke organisatoriske og yrkesfaglige arrangement i Fagforbundet ble avlyst, mens andre ble
88 gjennomført digitalt. Ansatte har i hovedsak hatt hjemmekontor i lange perioder. Det har vært
89 gjennomført omfattende opplæring i bruk av digitale verktøy som Teams, opplæring som kommer
90 til nytte også etter pandemien.

91 **Ledelsen de siste fire år**

92 På landsmøtet i 2017 ble disse valgt:

93 Leder: Mette Nord

94 Nestledere: Odd Haldgeir Larsen og Sissel M. Skoghaug

95 Arbeidsutvalgsmedlemmer: Anne Green Nilsen og Svend Morten Voldsrud

96 Yrkesseksjon helse og sosial: Iren Mari Luther

97 Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst: May-Britt Sundal

98 Yrkesseksjon samferdsel og teknisk: Stein Gulbrandsen

99 Yrkesseksjon kontor og administrasjon: Trond Finstad

100

101 Fra 1.1. 2020 ble Gerd Øiahals med i arbeidsutvalget som representant fra tidligere Postkom.

102

103 Forbundsstyrets medlemmer::

104 Mariann Brandstad

105 Tore Andre Jakobsen

106 Helene Harsvik Skeibrok

107 Roger Dehlin

108 Trude Rosnes Haukås

109 Tarjei Leistad

110 Bente Stokker Knutsen

111 Trond Helland

112 Hilde Kristin Bernhardsen

113 Kristine Bjella Stavn

114 Hans Fredrik Danielsen

115 Mats Monsen (Fagforbundet ung)

116 Bjørg Hageløkken (Pensjonistutvalget)

117 Victoria de Oliveira (nestleder Fagforbundet ung) og Linn Schive (ansatte) har tale og forslagsrett i

118 forbundsstyret.

119 Landsstyret består av til sammen 89 representanter.

120 **Organisasjonsprosjektet**

121 Landsmøtet i 2013 og i 2017 gjorde vedtak om at organisasjonen skulle videreutvikle egen
122 arbeidsform i alle ledd for å sikre god ressursutnyttelse og utvikling. Fagforbundets regionale
123 organisering skulle endres slik at forbundsregionene samsvarte med de nye fylkeskommunene
124 etter regionreformen. Per 01.01.2020 var antallet forbundsregioner redusert fra 19 til 12.

125 • Fagforbundet Sogn og Fjordane og Fagforbundet Hordaland ble til Fagforbundet Vestland

126 • Fagforbundet Oppland og Fagforbundet Hedmark ble til Fagforbundet Innlandet

127 • Fagforbundet Vestfold og Fagforbundet Telemark ble til Fagforbundet Vestfold og
128 Telemark

129 • Fagforbundet Østfold, Fagforbundet Akershus og Fagforbundet Buskerud ble til
130 Fagforbundet Viken.

131 • Fagforbundet Trøndelag var allerede etablert som et prøveprosjekt

- 132 • Aust- og Vest-Agder ble Fagforbundet Agder, så per 01.01.2020 var antallet
133 forbundsregioner redusert fra 19 til 12
- 134 • Fagforbundet Troms og Fagforbundet Finnmark søkte om, og fikk innvilget, utsettelse av
135 sammenslåing/dispensasjon fra vedtektene. Fylkene Troms og Finnmark ønsket en
136 reversering, og forbundsregionene Troms og Finnmark har da heller ikke gjennomført en
137 sammenslåing i landsmøteperioden.

138 Det er i løpet av perioden etablert kompetansesentre knyttet til hver av forbundsregionene, med
139 unntak av at kompetansesenteret i Troms og Finnmark fortsatt betjener de to forbundsregionene
140 Troms og Finnmark.

141 Beskrivelsen av nåsituasjonen i forkant av landsmøtet 2017, skulle følges opp med en oppdatert
142 nåsituasjon høsten 2019. Denne har dannet grunnlaget for det videre arbeidet med
143 organisasjonsutviklingsprogrammet i perioden. Det er gjennomført en større omorganisering av
144 arbeidet i administrasjonen, nettopp for å imøtekomme landsmøtets vedtak.

145 **Tariffarbeid**

146 De siste åra har det skjedd en omfattende endring av det tariffavtalemessige bildet innenfor
147 Fagforbundets organisasjonsområde. Antall tariffområder har økt betraktelig og det er stadig mer
148 utfordrende avtaleforhold. Dette medfører at forhandlingene ofte strekker seg gjennom hele året.

149 I tillegg til hovedtariffavtalen med KS, er forbundet part i tariffavtaler med Oslo kommune,
150 Spekter, NHO, Virke, KA, PBL, Samfunnsbedriftene og Staten, samt en rekke uorganiserte
151 arbeidsgivere.

152 Bare i Spektersektoren har forbundet rundt 50 overenskomster, der flere er landsdekkende, i
153 tillegg til helsesektorens B-deler.

154 Det er også flere virksomheter som bytter mellom arbeidsgiverforeninger, noe som gjør
155 tariffhopping til en tilbakevendende utfordring. Det har blitt økende bevissthet rundt dette lokalt,
156 som varsler slik at prosesser følges opp fra forbundet sentralt.

157 Tariffhopping, pensjonsspørsmål og kommersielle virksomheter som legger press på
158 lønnsbestemmelser, arbeidstidsbestemmelser og øvrige sosiale bestemmelser, krever at
159 forbundet innretter sin forhandlingsvirksomhet slik at en evner å se tariffavtaler i bransjer spredd
160 over flere tariffområder, og ulike bransjer i sammenheng.

161 I perioden har det vært gjennomført tariffkonferanser i 2017 og 2019, med prioriteringer som har
162 lagt føringer på alle forhandlinger gjennomført i oppgjøra i 2018, 2019 og 2020. Prioriteringa har
163 vært lagt på generelle kronetillegg, lavlønns- og likelønnsprofiler, med økninger i ubekvemstillegg.
164 Også fagarbeiderstillinger har blitt løfta særlig fra konferansene. I tillegg har det vært krav knytta
165 til blant annet heltid og pensjon. Det har blitt en økning av krav delt inn på hvert tariffområde, som
166 har skapt klarere prioriteringer for forhandlingsutvalga som har blitt nedsatt på mindre områder.

167 **Streik**

168 Medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår er det sentrale i Fagforbundets tariffarbeid. Stort sett lykkes
169 forhandlingsdelegasjonene i å komme fram til tariffavtaler som kan anbefales, og som

170 medlemmene sier ja til gjennom uravstemningene. Men, av og til må sterkeste kampmiddel i bruk;
171 det er streik.

172 I landsmøteperioden har vi stått i seks streiker som omfattet til sammen 1322 medlemmer.

173 Den første konflikten i denne perioden var konflikten med Akasia i Bergen i 2017. Denne konflikten
174 handlet om hvilken pensjonsordning de ansatte skulle ha. Konflikten var lang og bitter og endte
175 med et kompromiss der medlemmene selv skulle velge pensjonsløsning.

176 I 2018 gikk vi til streik i Elvebakken barnehage på Inderøy i Nord-Trøndelag. Kravet var å opprette
177 tariffavtale, noe vi også fikk. Barnehageeier la ned drifta kort tid etter og kommunen overtok
178 ansvaret for barn og ansatte.

179 2019 ble en kraftprøve for Fagforbundet. Vi gikk til konflikt med arbeidsgiverforeningen Spekter
180 om pensjon for deltidsansatte i sykehusene. Den gang var det en nedre grense for innmelding i
181 pensjonsordningen på en 20 prosent stillingsprosent.

182 Fagforbundet krevde pensjon fra første krone. Konflikten endte med tvungen lønnsnemnd. I
183 november 2019 ga rikslønnsnemnda Fagforbundet fullt medhold og sykehusansatte fikk den
184 selvsagte retten til pensjon fra første krone, uansett stillingsprosent. En stor seier.

185 Den første og til da kanskje eneste kirkestreiken i historien ble et faktum i 2020. Krava handla om
186 likebehandling av medarbeidere og et nei til bortfall av ordninger som ville gitt reduksjon i inntekt
187 for mange av medlemmene. Fagforbundet vant fram, også i denne konflikten, men løsning kom
188 ikke før i 2021.

189 I tillegg til disse ble det gjennomført streiker i Krokus barnehage i 2018 og i bussbransjen i 2020.

190 Pensjon

191 I denne landsmøteperioden har pensjonsordninger vært i støpeskjea. I 2018 fikk vi avtalen om ny
192 offentlig tjenestepensjon som ga medlemmer født i 1963 og senere en pensjonsordning mer lik
193 ordninga i folketrygden. En del av avtalen var også at det skulle arbeides videre med blant annet
194 særaldersgrenser. Dette løftet gikk Solbergregjeringa senere fra. Først etter landsmøteperioden
195 kom dette arbeidet i gang igjen.

196 En svært viktig seier ble etableringa av livsvarig og kjønnsnøytral pensjon i PBL-barnehagene, som
197 ble avtalt i 2019. Dette er den største tariffavtalte pensjonsordninga i privat sektor, og er svært
198 viktig for likebehandling av private og offentlige barnehager.

199 De uføre kommer særdeles uheldig ut av pensjonsreformen. Blant annet på grunn av
200 samordningsregler mellom folketrygd, tjenestepensjon og levealdersjustering som slår urimelig
201 hardt ut. Dette har Fagforbundet tatt opp i en rekke sammenhenger og har delvis fått gjennomslag
202 i enkelte spørsmål. Mye arbeid gjenstår for denne gruppen.

203 Fagforbundet arbeider for at virksomheter i privat sektor i vårt organisasjonsområde velger en
204 såkalt hybridpensjon. Det har vært stor motstand mot å innføre slike ordninger på
205 arbeidsgiversida, særlig i arbeidsgiverforeninga Spekter. Uenighet på dette området har utløst en
206 rekke streiker, nettopp om pensjon.

207 **Det yrkesfaglige arbeidet**

208 Fagforbundet driver et utstrakt yrkesfaglig arbeid. Forbundet arbeider for å styrke yrkesidentitet,
209 status, yrkesetikk og vilkår for de ulike yrkesgruppene, samt gjennomføre politisk
210 påvirkningsarbeid nasjonalt for å styrke våre yrkesgruppers rammer og posisjon.

211 **Yrkesseksjon helse og sosial**

212 I tråd med strategiplanen har kompetanseplaner og positive effekter av disse vært vektlagt. I
213 sykehusene må forbundet opprettholde medlemsantallet for å beholde medinnflytelse gjennom
214 plass i styret. Potensialet for verving er størst blant sykepleiere og helsesekretærer. Faggruppene
215 for henholdsvis sykepleiere og helsesekretærer har jobba godt og arrangert relevante konferanser
216 (Sykepleierkonferansen, Samspillkonferansen). Forbundet har brukt betydelige ressurser i Faglig
217 råd for helse- og oppvekst for å bidra i statens gjennomgang av tilbudsstruktur i yrkesfaglig
218 videregående opplæring.

219 **Samarbeid med andre organisasjoner**

220 Spekter og Fagforbundet samarbeider på utdanningsområdet ved behov. Dette knyttes til flere av
221 yrkesseksjonens yrkesgrupper som helsefagarbeider, ambulansarbeider, helsesekretær, portør
222 og paramedisiner mv. Samarbeidet på det yrkesfaglige og utdanningspolitiske området omfatter
223 også andre arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjon, som KS, Virke, Delta, Sykepleierforbundet
224 og Utdanningsforbundet. Fagforbundet har en aktiv rolle i Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i
225 helse- og oppvekstfag (NUFHO).

226 Helsefagarbeider er et prioritert yrke, og yrkesseksjonen deltar aktivt i prosjektet «Bli
227 helsefagarbeider».

228 Det har det vært avholdt skole-NM, fylkesmesterskap, Norgesmesterskap og Nordisk mesterskap i
229 helsearbeiderfaget. I 2019 ble det avholdt VM i yrkesfag (WorldSkills) i Kazan, Russland. Nestleder
230 og medlem i yrkesseksjonsstyret var til stede.

231 Primærhelsemeldingen og nytt Kompetanseløft 2020 er fulgt opp, det samme er Standard Norge
232 og sektorstyret helse og omsorg. Sektorstyret har stor innflytelse på alle standarder innenfor
233 helseområdet. Innstilling til vedtak, hvilke standarder det skal arbeides med og strategi for
234 området.

235 Fagforbundet er tilknyttet følgende komiteer: standardkontrakt BPA, standardkontrakt
236 hjemmebaserte tjenester, redningssystemer.

237 **Internasjonalt samarbeid**

238 Yrkesseksjonen har politisk og administrativ representasjon i EPN (European Council of Practical
239 Nurses), i EPSUs faste komité for helse og sosial, samt EPSU/HOSPEEMs sosiale dialog innen
240 sykehussektoren.

241 **Fagskolestruktur og prosjekter**

242 Arbeid med ny fagskolestruktur har krevd mye oppfølging gjennom Nasjonalt utvalg for
243 fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag (NUFHO) og i Fagforbundet.

- 244 Yrkesseksjonens arbeid med gruppen brukerstyrt personlig assistent (BPA) har vært omfattende.
245 Det er etablert et prosjekt som skal videreutvikle og knytte sammen alt arbeid i ulike deler av
246 organisasjonen rettet mot BPA. Prosjektet varer ut 2020.
- 247 På sosialområdet deltar Fagforbundet i flere råd og referansegrupper. Det har vært høringsmøter i
248 Stortinget på barnevernsområdet. Faggruppe barnevern har deltatt aktivt i politikktutforminga.
- 249 Høgskole/universitet: Arbeidet har i stor grad handla om å få på plass studentlag på studiesteder,
250 som har medført reisevirksomhet for å bistå forbundsregioner med rekruttering.
- 251 Yrkesseksjonen har abonnert på Ambulanseforum til alle medlemmer i prehospitale tjenester og
252 faggruppen leverer stoff til publikasjonen.
- 253 Som del av «Veilederløftet» ble en konferanse avholdt i februar 2020, og det er produsert flere
254 podkast-episoder om temaet.
- 255 Det digitale verktøyet Pleiar.no ble lansert i 2019 og yrkesseksjonen begynte å utvikle en
256 yrkesfaglig podkast.
- 257 **Yrkesseksjon kontor og administrasjon**
- 258 Seksjonen har ansvar for seks faggrupper: økonomi/revisjon, IKT, personal, arkiv, kontor og NAV. I
259 tillegg er det en felles faggruppe for helsesekretærer sammen med yrkesseksjon helse- og sosial.
260 Faggruppene har tre til fire møter i året.
- 261 Yrkesseksjonen har et medlem i Faglig råd for service og samferdsel. Rådet har fått utvida
262 mandatet sitt i landsmøteperioden. Det har vært jobba mye med å bevare kontor- og
263 administrasjonsfaget og med å videreutvikle IKT-faget.
- 264 I samarbeid med AFF har det vært gjennomført et ledertreningsprogram for ledere med
265 personalansvar og ett ledertreningsprogram for rådmenn og andre topledere.
- 266 Yrkesseksjon kontor og administrasjon har samarbeidet med Høgskolen i Innlandet om
267 «Organisasjon og ledelse».
- 268 Seksjonen har hatt økt yrkespolitisk aktivitet, blant annet knytta til skatteinnkreving, digitalisering
269 og privatisering av administrative tjenester.
- 270 Året 2020 ble prega av koronapandemien som førte til at en del planlagte aktiviteter ble utsatt eller
271 avlyst. Som de fleste andre tok yrkesseksjonen i bruk digitale plattformer som Teams. Som en
272 følge av at vi ble digitale har det åpna seg nye muligheter for enda tettere kontakt med
273 yrkesseksjonene lokalt og nestlederne i forbundsregionene.
- 274 Skatteoppkreveren ble vedtatt statliggjort i 2019, og det har vært tidkrevende arbeid med å sikre
275 god overføring av medlemmer til NTL.
- 276 Det har vært jobba aktivt for å sikre at de merkantile gruppene ikke blir glemt i Fagforbundets
277 arbeid på sykehusområdet.

278 Yrkesseksjon kirke, kultur og oppvekst

279 Yrkesseksjonen har vokst i landsmøteperioden, og barne- og ungdomsarbeiderne er den største
280 enkeltgruppa. Det er økning i antall studenter, særlig barnehagelærerstudenter. Det er nedgang i
281 antall lærlinger, mens tallet på elever har steget med ca. 170 medlemmer.

282 Arbeidet for å verve grupper med høyere utdanning er fra 2020 lagt inn i prosjektet LO for alle.
283 Antallet medlemmer som er barnehagelærere har økt over 30 prosent, og er den av yrkesgruppene
284 i prosjektet som har økt mest.

285 Oktoberkonferansen har lang tradisjon. Hvert år samles tre representanter fra hvert fylke og styret,
286 sammen med administrasjonen til yrkesfaglige og yrkespolitiske diskusjoner, erfaringsutveksling
287 og samarbeid.

288 Fagforbundet er representert i Faglig råd for helse- og oppvekstfag (FRHO). Rådets oppgave er å
289 sørge for at fag- og yrkesutdanningen er utformet slik at den dekker både arbeidslivets, den enkelte
290 elevs og lærlings behov, og samfunnets behov for kompetanse.

291 Fagforbundet har arbeidet med å gi fagarbeidere mulighet til høyere yrkesfaglig kompetanse. Vi
292 har bidratt til bedre finansiering av fagskoletilbudet for fagarbeidere på oppvekstfeltet via vårt
293 yrkespolitiske arbeid med statsbudsjettene.

294 Arbeidet med etter- og videreutdanning for barne- og ungdomsarbeideren er en kontinuerlig
295 prosess.

296 Nye fagskoletilbud:

- 297 • Arbeid med ungdom
- 298 • Barn med særskilte behov
- 299 • Arbeid med språk, flerspråklighet og flerkulturell kompetanse i skolen
- 300 • Barnehagens digitale praksiser
- 301 • Arbeid med de yngste barna i barnehagen

302 Seksjonen har mange assistenter som medlemmer. I perioden har yrkesseksjonsstyret arbeidet
303 med å få mer kunnskap om medlemmene gjennom prosjekt assistent.

304 Det er utfordring at mange studenter ved profesjonsfag melder seg inn i profesjonsforbund under
305 studietiden. Profesjonsforbund får lettere tilgang til studiestedene, en trend vi jobber for å snu.

306 Yrkesseksjonen er representert i LO for alle og studentprosjektet med barnehagelærerne.

307 Kirkeområdet

308 Seksjonen har hatt mye arbeid knytta til pågående endringsprosesser i Den norske kirke. Skillet
309 mellom kirke og stat har spilt en vesentlig rolle. I forbindelse med arbeidet med kirkelig
310 organisering, bestilte Fagforbundet en forskningsrapport fra KIFO – institutt for kirke- og
311 religionsforskning. Rapportens viktigste funn er at den dokumenterer strukturer som skaper a- og
312 b-lag blant ansatte i kirken. Sammen med Yrkesseksjon samferdsel og teknisk samarbeider vi om
313 faglige tilbud til medlemmer innen parksektor og gravplass.

314 Kultursektoren

315 I 2018 ble «Kulturens kraft – kulturpolitikk for framtida» lagt frem av Solbergregjeringa. I meldinga
316 ble det varslet en ny kulturlov, og vi vektla at den må sikre et kulturarbeidsliv i
317 kommunene. Deltids-, frilans- og midlertidighetsproblematikk er et betydelig problem i
318 kultursektoren. Vi har initiert flere kartlegginger som vil undersøke utviklinga på området.

319

320 Det har vært lite kunnskap om arbeidsforhold og kompetanse i kommunal kultursektor. I 2019
321 engasjerte Fagforbundet og NOKU (Norsk kulturforum) Telemarkforskning til å gjøre en
322 undersøkelse av kultursektoren i kommunene. Undersøkelsen viser et stort sprik i bruk av
323 ressurser på kultur i de ulike kommunene. Kommuner med egen kulturplan brukte mest penger på
324 kultur.

325 Fagforbundet har bidratt til utvikling av en kompetansepakke for arbeidsmiljø i bibliotek, og
326 sammen andre organisasjoner skrevet brev til kunnskapsministeren om behovet for satsing på
327 skolebibliotek.

328 Yrkesseksjonen har utvikla felles kvalitetskriterier i samarbeidet med landsforeningen «Ungdom og
329 fritid». Flere kommuner legger kvalitetskriteriene til grunn for sitt arbeid med barn og unge.

330 Oppvekstsektoren

331 Barnehagesektoren er i kontinuerlig utvikling. Myndighetene har nedsatt en referansegruppe som
332 skal jobbe med implementering av rammeplanen for kvalitet og kompetanse i barnehagen. I
333 samarbeid med organisasjonsenheten har det vært arrangert flere konferanser for medlemmer og
334 tillitsvalgte innenfor tariffområdet til PBL.

335 Seksjonen har arbeidet med mangfold i oppvekstsektoren i perioden. Menn i barnehagen, samisk i
336 barnehagen, at alle barn kjenner seg trygge og inkluderte i barnehagehverdagen er blitt vektlagt.
337 Yrkesseksjonen er aktiv i arbeidet med partnerskap mot mobbing

338 Fagforbundet er representert i Nasjonalt forum for barnehagekvalitet, og også arbeidet med
339 kvalitet i skolefritidsordningen. Et tiltak har vært å lage en nasjonal rammeplan for SFO.

340 I stortingsmeldinga «Tett på – tidlig innsats» kartlegges situasjonen for andre yrkesgrupper i
341 skolen. Å synliggjøre skolen som arbeidsplass for våre medlemmer er viktig.

342 En undersøkelse som NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) har
343 foretatt blant skoleeiere og rektorer, viser at mange ønsker flere yrkesgrupper velkommen. Barne-
344 og ungdomsarbeiderens kompetanse er ønsket.

345 Yrkesseksjon samferdsel og teknisk

346 En rekke av yrkesgruppene innenfor samferdsel og teknisk står i fare for konkurranseutsetting og
347 privatisering. En viktig hendelse i begynnelsen av landsmøteperioden var RenoNorden-konkursen.
348 Konkursen førte til at en lang rekke kommuner tok renovasjon tilbake i egen regi. Med samarbeid
349 og systematisk arbeid bidro vi i prosessen med å ta tjenesten tilbake, og langt på vei lyktes vi.

350 Det er også en utfordring at Fagforbundet taper organisasjonsretten til en rekke yrkesgrupper.
351 Derfor er det brukt mye ressurser på arbeidet med å sikre tjenestene i egen regi. Et eksempel er
352 ikke-helsefaglig personell i sykehus.

353 Digitalisering er viktig for yrkesseksjonen. Vi har arbeidet med hvordan digitalisering kan bidra til
354 utvikling av ulike yrker.

355 Håndteringa av pandemien har vist at tekniske tjenester i egenregi øker beredskapsevnen fordi det
356 gjør det mulig å omplassere personell dit det er behov for ekstra hender. Egne ansatte reduserer
357 dessuten behovet for permitteringer og i verste fall oppsigelser. Erfaringer fra pandemien har gitt
358 oss gode argumenter i arbeidet med å beholde og ta tilbake tekniske tjenester.

359 Standarder kan påvirke rammebetingelser for organiseringen av tjenesteområder med
360 yrkesgrupper innenfor yrkesseksjonens ansvarsområde. Vi har derfor vært representert i
361 standardkomiteer innenfor flere tjenesteområder, deriblant forvaltning, drift og vedlikehold (FDV),
362 renovasjonstjenesten og brann- og redningstjenesten.

363 Yrkesseksjonen arrangerer årlig ulike yrkeskonferanser, som brannkonferansen og
364 vaskerikonferansen.

365 Yrkesgruppene i sykehus står under et voldsomt press. Vi har deltatt i en arbeidsgruppe for
366 skoloring av tillitsvalgte på sykehus. Yrkesseksjonen har ulike tiltak rettet mot ingeniørstudentene,
367 og arbeidet i LO ingeniør er evaluert og veien videre er diskutert.

368 Fagforbundet var representert både under Burn Camp for barn og ungdom og under Burn Camp
369 for voksne.

370 Avtalen med stiftelsen Norsk Luftambulans er videreført i mindre skala for å sikre re-trening av
371 mannskap.

372 Yrkesseksjonen har representert Fagforbundet i fire av de faglige rådene innenfor fag- og
373 yrkesopplæringa. I forbundsregionene blir yrkesseksjonen oppfordret til å spille inn forslag til
374 prøvenemndsmedlemmer, og derfor er Fagforbundet representert i en rekke prøvenemnder.

375 Innenfor yrkesseksjonens ansvarsområde og yrkesgrupper er det mange HMS-utfordringer. For å
376 ivareta medlemmenes arbeidsmiljø er det laget ulike e-læringskurs, avholdt seminarer og
377 relevante artikler har blitt publisert på nettsiden, i sosiale medier og fagtidsskrift. Kreftfare blant
378 brann- og redningspersonell er like aktuelt, arbeidet med «Jobbe i farlig røyk» står sentralt.

379 Yrkesseksjonen har Facebook-sider for flere av yrkesgruppene og annonser i en rekke fagtidsskrift,
380 viktige kanaler for å spre informasjon og kunnskap. Det har vært tett samarbeid med Fagbladet for
381 å belyse viktige saker som angår yrkesgruppene.

382 **Fagforbundet ung**

383 Det sentrale ungdomsutvalget har jobbet for å styrke ungdomstillitsvalgte arbeid i
384 forbundsregionene, og prioritert det organisatoriske arbeidet med å trygge og skolere
385 ungdomstillitsvalgte.

386 Fagforbundet ung har prioritert rekrutteringstiltak rettet mot studenter og lærlinger.
387 Medlemsutviklingen har i landsmøteperioden vært god, spesielt blant studentene. Fagforbundet
388 har flest studentmedlemmer i LO; 7400 pr. 31.12.2020.

389 Fagforbundet Ung har et godt samarbeid med LO og forbundene, og har deltatt i sommerpatruljen,
390 lærlingepatruljen og studentarbeidet til LO. I tillegg har vi samarbeidet med AUF, SU, RU og
391 Senterungdommen (SUL), samt søkt samarbeid med studentorganisasjonene.

392 Internasjonalt har Fagforbundet ung møtt vårt russiske søsterforbund ALSWU i Norge og i Russland
393 og over digitale flater, samt deltatt i EPSU Youth Network, og i KNS/NOFS.

394 Fagforbundet Ung har i samarbeid med Pensjonistutvalget og Yrkesseksjon Helse og Sosial fortsatt
395 arbeidet med tannhelsekampanjen.

396 I løpet av perioden ble det utarbeidet en helhetlig kommunikasjonsstrategi, som blant annet har
397 resultert i tiltak på nye arenaer som ABC-Deltid.no og podcasten Studenttipset.

398 Studentprosjektet ble startet i 2018 for å bli mer attraktive for studenter. Målet var å sørge for at
399 hvert studiested i prosjektet hadde en studentkontakt og økt verveaktivitet. Studentarbeidet er
400 forankret i alle forbundsregioner, og aktiviteten er først og fremst knyttet til studiestart, men også
401 praksispatruljer og stand før eksamener.

402 I 2020 ble det i samarbeid med FAFO laget en utredning om studentarbeidet i Fagforbundet.

403 **Pensjonistarbeidet**

404 Pensjonistutvalget har jobbet for å opprette pensjonistutvalg i fagforeningene. Utvalget har styrket
405 pensjonistenes stilling innad i organisasjonen. Pensjonistutvalget har gitt innspill i flere politiske
406 saker. Utvalget har samarbeidet med Pensjonistforbundet og Fagforbundet ung, blant annet om
407 mat i eldreomsorgen og tannhelse. Det er dannet nettverk for uføre.

408 **Organisasjonsutvikling**

409 Nedstengninga som følge av pandemien medførte at alle nivåer i organisasjonen måtte finne andre
410 arbeidsformer. Overgangen til uvante digitale løsninger og opplæring har fungert forbausende bra.
411 Ikke bare klarer vi å drive organisasjonen, men vi opplever også økt deltakelse. Arbeid med
412 vernetjenesten, og samarbeid mellom tillitsvalgte og verneombud har ført til økt aktivitet på både
413 kurs, samlinger og lokal oppfølging.

414 Videre har det blitt arbeidet med organisering av selvstendig næringsdrivende/frilansere.

415 **Organisasjonsutviklingsprogrammet**

416 Organisasjonsutviklingsprogrammet er basert på metodene i «Godt fagforeningsarbeid», og
417 oppfølging av styrene i forbundsregionene har gitt resultater. Programmet ble ikke gjennomført
418 etter planen i 2020, men det er gjennomført digital oppfølging.

419 **Tillitsvalgtskoleringen**

420 Før nedstenginga ble den digitale startpakka for nye tillitsvalgte tatt i bruk. Det jobbes med
421 utvikling av skoleringa inkludert e-læring, blant annet med kassererkurs. Det er gjennomført
422 veilederopplæring.

423 På grunn av nedstengninga ble organisasjonens opplæringsmål vanskelig å nå i 2020.

424 Organisasjonsavdelinga tilpasset grunnskoleringas Fase 1 til digital plattform og arbeidet med
425 Fase 2 starta ikke opp i 2021.

426 Klubbprosjektet

427 Det er satt i gang et landsdekkende klubbprosjekt, et prøveprosjekt der vi gjennomfører alternativ
428 organisering av medlemmer som er ansatt hos private arbeidsgiver som har sin virksomhet spredt
429 over hele landet.

430 Sammenslåing med Postkom

431 Postkom og Fagforbundet ble slått sammen fra 1. januar 2020 og jobben med å etablere
432 Fagforbundet Post og finans startet umiddelbart. Det ble gjennomført en samling med ledere og
433 opplæringsansvarlige i Post og finans-fagforeningene og regionene de tilhører i februar. I tillegg er
434 det arbeidet med løsninger og systemer for å ivareta de særegne ordningene som er avtalt.

435 Tillitsvalgtuka

436 Målet med tillitsvalgtukene er å få valgt tillitsvalgte på arbeidsplasser uten plasstillitsvalgte.
437 Fagforbundet nasjonalt har bidratt med materiell og målretta tilbud som for eksempel webinar
438 med Harald Eia om den norske modellen og fagforeningas betydning.

439 Mangfold- og inkluderingsarbeidet

440 Handlingsplan for mangfold og inkludering 2018-2021 ble vedtatt av forbundsstyret, og fulgt opp i
441 perioden. Fagforbundet har samarbeidet med Norsk Folkehjelp på flere områder. Blant annet har
442 vi laga lærerveiledninga for kurset «diskrimineringsvernet i arbeidslivet», arrangert
443 menneskebibliotek på sommerkonferansen, holdt «kvinner kan»-kurs i samarbeid med
444 Arbeiderpartiets kvinnenettverk, og «Rasismefri sone»; som i 2020 ble til «Rik på mangfold».

445 Forbundet har ellers bistått fagforeninger og forbundsregioner ved behov. Det er jobbet målretta
446 med mangfold og inkludering blant ulike forbundsregioner.

14

447 Omstilling

448 Fagforbundet legger ned et betydelig arbeid med omstilling i kommuner og andre virksomheter.
449 Det er avholdt samlinger om kommunalt trepartssamarbeid i et tyvetalls kommuner, samt i egen
450 organisasjon. Omstillingsenheten holder årlig foredrag om trepartssamarbeid på masterstudiene
451 ved UiO, Høgskolen i Sørøst-Norge. Det er også avholdt et slikt foredrag på UiB.

452 I samarbeid med yrkesseksjonene, sykehuskontoret, forhandlingsenheten og forbundsadvokatene
453 har omstillingsenheten i samarbeid med sykehuskontoret og yrkesseksjon samferdsel og teknisk
454 utarbeidet:

- 455 • Veileder mot konkurranseutsetting i KS-området
- 456 • Veileder mot konkurranseutsetting i Spekter-områder
- 457 • Veileder mot bruk av bemanningsselskaper

458 Omstillingsenheten bidrar i administrativ styringsgruppe i det nasjonale programmet «Nye
459 kommuner» der KMD, KS og forhandlingssammenslutningene tilrettelegger for og gir bidrag inn i
460 prosessene i sammenslåtte kommuner. Omstillingsenheten har holdt «samling i samlingene» for
461 tillitsvalgte og rådgivere/ledere i berørte kompetansesentre og forbundsregioner.

462 **Verving**

463 Medlemstallet har i perioden skutt fart mot den historiske milepælen 400 000 tusen medlemmer.
464 Ikke minst har sammenslåingen med Postkom hatt stor effekt. Fagforbundets medlemstall pr
465 31.12.2020 var 380 187.

466 Styrket forståelse av tariffmakt på alle tariffområder i hele organisasjonen har vært prioritert i
467 perioden. Fagforeningenes kartlegging av lokal organisasjonsgrad og vervepotensiale er sentralt i
468 dette arbeidet. Det er lagt mer vekt på den tillitsvalgte på arbeidsplassen som en viktig verver.

469 **Fagforbundssukene**

470 Fagforbundssukene blir gjennomført i uke 25 og uke 48. Disse ukene gir gode resultater på
471 vervestatistikken. Hovedmålet for Fagforbundssukene er at Fagforbundet skulle være synlig, nær og
472 stolt, mens den konkrete målsettinga er medlemsvekst samt vervende aktiviteter på
473 arbeidsplassene. Spesielt prioritert er verving på arbeidsplasser hvor Fagforbundet har få, eller
474 ingen medlemmer.

475 **LO for alle**

476 Prosjektet LO for alle har som mål å verve arbeidstakere med høyere utdanning. Fire yrkesgrupper
477 ble valgt ut; sykepleiere, barnehagelærere, HR- og personalansatte og ingeniører, arkitekter og
478 samfunnsplanleggere.

479

480 **Fagforbundet i verden**

15

481 **Internasjonal solidaritet**

482 **Palestina**

483 Fagforbundets engasjement for palestinerne i Midtøsten er i hovedsak kanalisert gjennom
484 samarbeidsavtalene med Norsk Folkehjelp (2009-2021), Grassroots Jerusalem (2018-2021) og Who
485 Profits (2014-2021), European Trade Union Network for Justice in Palestine (ETUN) (2016-), og den
486 europeiske/palestinske koalisjonen Don't buy into occupation (2020-).

487 Samarbeidsavtalen med Norsk Folkehjelp er tredelt:

- 488 • Politisk påvirkningsarbeid i Norge. Politisk påvirkningsarbeid består av prosjektet Norske
489 bånd til den israelske okkupasjonen, og felles innspill til den norske regjering, storting og
490 andre aktører for å legge press på staten Israel til å endre politikk, lovgivning og regime.
491 Opplysningsarbeid er en viktig del av det politiske arbeidet.
- 492 • Fagforbundets ambassadørkorps. I 2018 ble det nye ambassadørkorps for
493 landsmøteperioden opprettet. Ambassadørene fikk opplæring gjennom bl.a. et 2-dagers
494 seminar.
- 495 • Prosjektstøtte til Norsk Folkehjelps lokalpartnere i Palestina (Palestinian Centre for
496 Democracy and Conflict Resolution (PCDCR), Students' Forum Institute (SFI), Union of
497 Agricultural Work Committees (UAWC), Union of Palestinian Women's Committees (UPWC)
498 og Unge kan- og Kvinner kan-prosjekt i de palestinske flyktingleirene i Libanon.

- 499 Flere av Fagforbundets ambassadører jobbet for å få til vedtak i kommunestyre om å forby
500 innkjøp av bosettervarer og tjenester. Ambassadørkorpset var pådrivere for LO-kongressens
501 vedtak om å jobbe for en internasjonal boikott av Israel.
- 502 Fagforbundet bidro til at Ismail Ziada kunne ta ut stevning mot to øverstkommanderende for
503 brudd på humanitær rett under Gaza-krigen 2014. Ziada mistet seks familiemedlemmer da
504 storfamiliens bolig ble bombet. Det er første gang i historien at israelske krigsforbrytelser blir
505 forsøkt forfulgt i sivil rettsinstans.
- 506 Nettverket European Trade Union Initiative for Justice in Palestine (ETUN), hvor Fagforbundet
507 spiller en aktiv rolle, bidro til Palestina-resolusjon vedtatt på kongressen til European Public
508 Service Union (EPSU). Resolusjonen forplikter EPSU til å spre informasjon om ETUN.
- 509 Mineryddingsarbeidet i Laos
510 Fagforbundets støtte førte til at 8 landsbyer i Laos ble kartlagt og ryddet for udetonerte
511 eksplosiver. Arbeidet kom 1967 innbyggere til gode.
- 512 Fagforbundets SOS-barneby i Angola
513 Barnebyen fortsetter å være en suksesshistorie, dette til tross for at den har stått overfor
514 utfordringer med økt antall ungdommer som har behov for utdanning i et land med få
515 utdanningsmuligheter.
- 516 Barnebyen har sammen med myndighetene satt i gang korte yrkeskurs og har skaffet flere
517 ungdommer offentlig stipender til høyere utdanning. Det har blitt opprettet ungdomsleiligheter i
518 Huambo by for unge som er på vei til å bli voksne. En SOS-familie har flyttet til leilighet i Huambo,
519 mens familiehuset i barnebyen har blitt leid ut til en familie.
- 520 Per 31. desember 2020 hadde vi 5 272 faste bidragsyttere til barnebyen.
- 521 **Internasjonalt faglig samarbeid**
522 Mette Nord ble valgt til president i Europeiske føderasjonen for offentlige ansatte (EPSU) på
523 kongressen i Dublin i 2019. Valget ledet til at Odd Haldgeir Larsen overtok for Mette Nord som
524 visepresident i PSI, siden EPSU-presidenten representerer alle europeiske medlemsforbund i PSIs
525 styre.
- 526 Både EPSU og PSI jobber for blant annet rettferdig skatt – kampen mot skatteunndragelser, grønn
527 og rettferdig omstilling, digitalisering og rekommunalisering.
- 528 Pandemien førte til at internasjonal fagbevegelse ble digital, men fortsatte å forsvare offentlig
529 ansattes rettigheter, tross nedstenginger. Samtidig måtte mange offentlig ansatte stille opp for
530 sine lokalsamfunn, og opprettholde velferd og nødvendig infrastruktur. Mange ble syke på jobben
531 og tusenvis av offentlig ansatte over hele verden døde under pandemien. I 2020 bestemte EPSU å
532 bruke FNs Public Services Day, 23. juni, som kamp- og minnedag for offentlig ansatte i hele
533 Europa.
- 534 Fagforbundet samarbeider med en rekke organisasjoner:
- 535 • Det all-russiske forbundet for livsstøtte (ALSWU)
536 • Det norske menneskerettighetsfondet

- 537 • Fagbevegelsen i offentlig sektor på Filippinene
- 538 • Europeisk samarbeidsutvalg (ESU – EWC)
- 539 • Samarbeid med Sindicato Nacional de Administración Pública (SNTAP), Cuba
- 540 • Samarbeidsavtale med kinesisk fagbevegelse

541 Kommunalansattes nordiske samarbeid

542 Fagforbundet deltar i KNS. Det ble arrangert flere nordiske konferanser i regi av KNS.

543 **Fagforbundet i samfunnet**

544 **Valgkamper**

545 Fagforbundet har lang tradisjon for å drive aktiv valgkamp. Den aller viktigste jobben i valgkampen er å få våre medlemmer til å bruke stemmeretten sin, for en politikk som styrer samfunnet i en retning medlemmene i Fagforbundet er tjent med.

548 **Stortingsvalget 2017**

549 Fagforbundet gjennomførte en omfattende valgkamp og det ble brukt betydelige ressurser både økonomisk og organisatorisk. Dessverre ble ikke valgresultatet som vi hadde ønsket, og det ble fortsatt borgerlig regjering.

552 En betydelig andel av våre og LOs velgere valgte å ikke bruke stemmeretten, noe som resulterte i en betydelig nedgang i oppslutningen om Arbeiderpartiet blant LO/Fagforbundets medlemmer. Venstresidens manglende samarbeid bidro også til demobilisering av velgere.

555 Fagforbundets valgkamp bygger på arbeidsplassbesøk og bobilturneer. Dette var vellykket, og aktivitetsnivået var minst like høyt som i tidligere valgkamper. Valgkampen bidrar til å politisere tillitsvalgtapparatet vårt på en positiv måte.

558 Vårt hovedbudskap var «Vi stemmer for trygge arbeidsplasser og bedre velferd. Stem for ny regjering du også.» Fagforbundet lyktes å sette dagsorden i valgkampen rundt privatisering med Norlandia-saken i Moss.

561 18 av de valgte representantene til Stortinget var medlemmer i Fagforbundet, noe som er mer enn hver tiende stortingsrepresentant. Det gjør at vi ble «større» enn Venstre og KrF til sammen.

563 **Kommune- og fylkestingsvalget 2019**

564 Fram mot valget i 2019 skulle vi bygge på tre hovedsaker: Ja til bedre velferd, Nei til profitt i velferden og Gi oss trygge gode jobber

566 I samarbeid med LO fikk vi gjort en «ettervalgsundersøkelse». Den viste at Ap, SV, Sp og Rødts oppslutning blant våre medlemmer var på over 70 prosent. Venstresida vant kommune- og fylkestingsvalget og Norge ble både grønnere og rødere.

569 I løpet av januar og februar 2019 arrangerte Fagforbundet, i samarbeid med Arbeiderpartiet, en heltidsturné med Aps partisekretær, Kjersti Stenseng, og Fagforbundets leder, Mette Nord.

571 Ringeprosjektet ble til etter inspirasjon fra vårt søsterforbund Kommunal i Sverige. Målet var å teste ut digitale verktøy som redskap for fagforeningene for direkte kontakt med medlemmer. Til

573 sammen 29 fagforeninger deltok og ringte opp 15100 medlemmer og snakket med 5477
574 medlemmer i valgkampen.

575 Fagligpolitisk arbeid

576 I tillegg til den omfattende valgkampskoleringa holdt Fagforbundet også ordinære
577 fagligpolitiske kurs. I 2018 ble det avholdt en fagligpolitisk landssamling med 130 deltagere og
578 to regionale fagligpolitiske konferanser.

579 Arbeidet med å sikre samarbeidsavtaler med Arbeiderpartiet i flest mulig kommuner ble
580 videreført i perioden og lå ved utgangen av 2020 i underkant av 200 avtaler.

581 Sykehusarbeidet

582 Fagforbundet konkretiserte utfordringene ved dagens styringsmodell for sykehusene i 2019. Der
583 ble økt folkevalgt styring, endring av finansieringssystemet, samt fjerning av fritt behandlingsvalg
584 og nøytral moms, løftet fram som de viktigste tiltakene.

585 Klima

586 Mye av forbundets klimaarbeid gjøres i samarbeid med miljøorganisasjoner og andre fagforbund.
587 Fagforbundet har et formalisert samarbeid med Norges Naturvernforbund. Vi har høstet flere seire
588 i perioden, Arbeiderpartiet har vedtatt vern av LOVESE og mange byer og fylkeskommuner har
589 vedtatt imponerende mål for utslippskutt.

590 Likestilling

591 For å oppnå likestilling er det avgjørende å ha et kjønnsperspektiv i arbeidet vårt. Fagforbundet
592 arbeider aktivt for at alle skal ha rett til hele og faste stillinger, bedre lønns- og pensjonsrettigheter.
593 I perioden har vi oppnådd pensjon fra første krone, og tariffoppgjørene har gitt god uttelling for
594 kvinnedominerte yrker. Tilleggene for kvelds- og nattarbeid, helg og tidlige morgener er økt i deler av
595 helse- og omsorgssektoren. De lavest lønte er prioriterte medlemmer i lønnsoppgjørene.

596 Kamp mot økte forskjeller og gode velferdstjenester er også en kamp for økt likestilling, og
597 kjønnsperspektivet er innarbeidet i våre innspill til statsbudsjettene, i høringer og i vår kontakt med
598 myndighetene.

599 Vårt arbeid med har gitt økt aksept for og satsing på hele stillinger, og bransjefokus for et bedre
600 arbeidsmiljø på kvinnedominerte arbeidsplasser i sykehus, sykehjem og barnehager. Heltid er et
601 likestillingsspørsmål, som både handler om økonomi og selvstendighet for kvinner. Et bedre
602 arbeidsmiljø bidrar til at det er mulig å stå i arbeid til pensjonsalder.

603 Fagforbundet deltar i det internasjonale arbeidet for likestilling gjennom PSI, EPSU og i samarbeid
604 med det sivile samfunn i Norge. Fagforbundet har bidratt til skyggerapport til Norges landrapport til
605 FNs kvinnekomite, og følger opp FNs kvinnekonferanse som representant i PSIs delegasjon. Vi har
606 deltatt i revidering av EUs likestillingspolitikk gjennom deltakelse i trepartssamarbeidet mellom EPSU,
607 CEMR og kommisjonen, og gjennom representasjon i de internasjonale kvinne- og likestillingsutvalg.

608 Fagforbundet og Toppfotball kvinner innledet i 2019 et samarbeid i kampen for likestilling på
609 fotballbanen, i arbeidslivet og i samfunnet, hvor det er lagt til rette for lokalt samarbeid med
610 fagforeninger, forbundsregioner og fotballklubber.

611 Fagforbundet er medlem i Forum for Kvinner og Utvikling – FOKUS, og inngikk i 2019 et
612 prosjektsamarbeid for kvinners reproduktive rettigheter i Colombia og Guatemala for
613 perioden 2019-2022.

614 **Tillitsreform**

615 I 2018 startet Fagforbundet med å utarbeide en rapport om virkninger av New Public Management
616 i offentlig sektor. Arbeidet ble Fagforbundets oppstart på tillitsreformarbeidet, og et viktig
617 grunnlag for arbeidet i LOs tillitsutvalg. Utvalget bestående av LO, Fagforbundet, NTL, FO og SL,
618 leverte en felles definisjon av tillitsreform sommeren 2020.

619 **Sosial dumping og arbeidsmarkeds kriminalitet**

620 Siden 2017 har Fagforbundet jobbet bredt med å øke antallet kommuner som har vedtatt tiltak
621 mot sosial dumping og a-krim. Fagforbundets arbeid med å kartlegge kommuner som aktivt bidro i
622 kampen mot sosial dumping, ble viktig inn mot kommunevalget i 2019. Ved årsskiftet 2020-2021
623 hadde i underkant av 200 kommuner gjort slike vedtak.

624 **Utredningsarbeid**

625 Fagforbundets arbeid har utviklet et bredt spekter av dokumentasjon, rapporter og høringsvar for
626 at offentlige tjenester skal drives i egen regi. Noen eksempler: Utredninger om økonomiske
627 konsekvensene av egenregi i kollektivtransporten, bidro til Storberget-utvalgets rapport om
628 finansiering av barnehagesektoren, og om kommersialisering av fellesgodene.

629 **Arbeidsmarkedspolitikken**

630 IA-avtalen for 2019–2022 setter arbeidsplassen i sentrum. De nasjonale målene for IA-avtalen er
631 reduksjon av sykefravær og frafall fra arbeidslivet. Fagforbundet har jobbet med skoloring og
632 oppfølging innenfor sykehus, sykehjem og barnehager og jobbet for nye partssammensatte
633 prosjekter for å få flere inn i jobb.

634 **Arbeidsmiljø**

635 Fagforbundet har gjennom utvalg for arbeidsmiljøaktiviteter jobbet spesielt med vernetjenesten.
636 Dette har blant annet foregått gjennom faglige konferanser, digitale og fysiske samlinger for
637 verneombud og hovedverneombud, dannelse av hovedverneombudsnettverk og utarbeidelse av
638 opplysningsmaterieill for vernetjenesten. Utvalget har i tillegg engasjert seg med innspill og bistand
639 til høringer, der Fagforbundet har vært høringsinstans i saker som har hatt relevans til utvalget.

640 **Fagforbundets juridiske arbeid**

641 Den juridiske kompetansen i Fagforbundet er fordelt på kompetansesentrene,
642 forbundsadvokatene og forhandlingsavdelingen. Det er god samhandling mellom de tre
643 organisasjonsleddene med utveksling av ny kunnskap og praktiske erfaringer.

644 Fagforbundets elleve kompetansesentre og forbundsadvokatene gir bistand knytta til
645 medlemmenes arbeidsforhold, samt tilstøtende fagområder som blant annet trygd, yrkesskade,
646 erstatning og pensjon. Dette er en viktig medlemsfordel, og antall saker er økende.

647 **Kompetansesentrenes aktivitet i landsmøteperioden**

648 Det kommer årlig inn gjennomsnittlig 400-500 nye saker på det enkelte kompetansesenter i tillegg
649 til saker som varer over flere år, og sakskomplekset er vidt.

650 Arbeidslivet blir tøffere og mer komplekst, noe som fører til at behovet for juridisk bistand er
651 økende. Kompetansesentrene løser mange av disse sakene før de kommer til retten, og rådgiverne
652 må sies å være en sterk bærebjelke hva angår den juridiske kompetansen i forbundet.

653 Denne landsmøteperioden har vært preget av at det er opprettet fire nye kompetansesentre som
654 følge av regionsammenslåingene.

655 **Forbundsadvokatenes aktivitet i landsmøteperioden**

656 Hvert år sendes rundt 200 nye saker inn til juridisk behandling. Mens mange av disse ble løst
657 utenfor rettsapparatet, var 160 av sakene hos forbundsadvokatene alene oppe til behandling for
658 domstolene i landsmøteperioden. De fleste resulterte i rettsforlik/utenrettslig forlik, og i 52 av
659 disse ble det avsagt dom.

660 Forbundsadvokatene har i gjennomsnitt hatt i overkant av 170 saker til behandling hvert år i
661 landsmøteperioden. Det var en økning av saker under pandemien og mange henvendelser knyttet
662 til pandemien: bruk av ansatte tross smitte, spørsmål om plikt til testing og vaksinasjon,
663 vaksinasjon og yrkesskade og spørsmål knyttet til lønnsbetingelser.

664 Forbundsadvokatene har i landsmøteperioden hatt flere viktige prinsipp saker i rettsapparatet.
665 Selv om alle saker er viktige, er det verdt å trekke frem noen:

666 **Stendi**

667 Over flere år har forbundsadvokatene fremmet en rekke søksmål mot den private helse- og
668 omsorgsbransjen. Mest kjent er sakene mot Stendi, i alt om lag 200 søksmål, men også andre
669 selskaper har vært forfulgt rettslig.

670 Det har vært svært arbeidskrevende for forbundsadvokatene og kompetansesenteret i Viken, men
671 desto mer gledelig at seier i disse sakene i lagmannsrett og nektet anke til Høyesterett, har ført til
672 at en hel bransje har lagt om sin drift og nå bemanner sine institusjoner med arbeidstakere, og ikke
673 løsarbeidere med egne personlige foretak.

674 **Grefsenhjemmet**

675 I 2021 avsa Høyesterett en svært viktig dom i sak mellom ti sykepleiere og Grefsen-hjemmet.
676 Forbundsadvokatene stod sammen med advokater fra andre arbeidstakerorganisasjoner, og vant
677 frem med at rettigheter som utledes av tariffavtaler ikke bortfaller dersom tariffavtalen bortfaller.
678 Saken var kompleks juridisk, men av stor betydning.

679 **Avlaster III**

680 En kommunal avlaster, som etter dommen i HR-2016-1366-A var å regne som arbeidstaker og ikke
681 oppdragstaker, fremsatte krav om etterbetaling av lønn og feriepenger, samt etterinnmelding i
682 KLP. Høyesterett kom til at kravet kunne gjøres gjeldende også for tiden forut for det tidspunkt det
683 forelå en relevant markeringshandling, innen rammen av foreldelsesreglene (tre år tilbake i tid fra
684 saksanlegget).

685 Saken gjaldt lovtolkning, og var ikke en tariffvist. Det var dermed ikke grunnlag for å la
686 Arbeidsrettens avgrensning av etterbetalingskrav til markeringstidspunktet, få anvendelse.

687 Sykelønn-saken

688 I innledningen til HTA (KS) kap. 1 § 8 er det vist til folketrygdloven, og spørsmålet var om vilkåret
689 om minst 20 prosent nedsatt inntektsevne etter folketrygdlovens § 8-13 første ledd annet
690 punktum, også gjelder for rett til sykelønn etter hovedtariffavtalen.

691 Arbeidsrettens flertall kom fram til at henvisningen til folketrygdloven ikke kunne forstås som en
692 inkorporasjon av de til enhver tid gjeldende regler i folketrygdloven, og at det verken var
693 holdepunkter i tariffhistorikken eller i praksis for at partene hadde avtalt en slik inkorporasjon.
694 Lindås kommune ble dømt til å etterbetale sykelønn til arbeidstakeren, og dommen har stor
695 betydning for arbeidstakere i kommunesektoren.

696 Brannmenn og kreft

697 Forbundsadvokatene har de siste årene arbeidet med spørsmål knyttet til brannmenn og kreft, og
698 har rundt 20 aktive saker til juridisk oppfølging.

699 I 2017 fikk Fagforbundets advokater Trygderettens medhold i sak knyttet til to tidligere
700 brannkonstabler, og NAV aksepterte deretter prostatakreft som yrkesskade. NAV har i ettertid
701 forsøkt å gå vekk fra den praksis som da ble etablert, og fått senere medhold av Trygderetten. I
702 dom fra Gulating lagmannsrett (LG-2020-160571) la retten til grunn at årsakssammenheng mellom
703 eksponering i yrket som brannmann og prostatakreft ikke er tilstrekkelig dokumentert. Saken er
704 brakt inn for Høyesterett og sluppet inn til behandling. Dette er en viktig sak for Fagforbundets
705 medlemmer og omhandler presumpsjonsregelen i folketrygdlovens yrkesskadekapittel.
706 Ankeforhandling er berammet i oktober 2022.

707 Flere saker er satt på vent i påvente av Høyesteretts beslutning. Forbundsadvokatene har i tillegg
708 en rekke saker som fortsatt er til behandling i NAV/Trygderetten som gjelder andre typer kreft
709 blant tidligere brannkonstabler.

710 **Forbundet i alle kanaler**

711 Fagforbundet jobber kontinuerlig med å nå tillitsvalgte, medlemmer og informere mulige nye
712 medlemmer i de kanalene de er. Mye av jobben blir knyttet til store oppgaver for organisasjonen,
713 som landsmøter, tariffoppgjør, valgkamper og fagforbundsukene.

714 I perioden er det jobbet systematisk med å utvikle egne kanaler som nyhetsbrev, nettsider og OSS
715 tillitsvalgte. Dette inkluderer nytt design og ny teknisk plattform for både nettsider og nyhetsbrev.
716 Samtidig har forbundet økt kapasitet og utvida kompetanse på sosiale medier og
717 innholdsproduksjon.

718 Dette bidrar også til å spre mer digital kompetanse ut i organisasjonen via kurs og praktisk hjelp.
719 Samtidig utvikles hustrykkeriet både på kompetanse og utstyr slik at de kan gjøre den store og
720 viktige jobben det er å møte organisasjonens behov for utadretta og internt materiell. Det gir
721 organisasjonen en unik mulighet til kjapt og fleksibelt skaffe det som trengs.

722 Oss tillitsvalgte, både på papir og som elektronisk nyhetsbrev er en bærebjelke i arbeidet med å
723 holde våre 17 – 18 000 tillitsvalgte faglig a jour med store og små vedtak og hendelser i forbundet.
724 Det gjelder særlig saker som er av betydning, nettopp for våre tillitsvalgte i den jobben de gjør ute i
725 organisasjonen.

726 Fagforbundet driver også omfattende kursing i ulike sider av kommunikasjonsarbeid for våre
727 tillitsvalgte. Det kan gjelde tale- og debatteknikk, publisering på nett, hva som gjør en tekst god,
728 eller hva som skal til å nå fram med et budskap.

729 For å utvide kontakt og samarbeidet med forbundsregioner og fagforeninger enda mer ble det for
730 eksempel i forbindelse med valgkamp laget undersøkelser med lokale tall for hver kommune eller
731 forbundsregion, som kunne brukes til innsalg i pressa.

732 **Fagbladet**

733 Fagbladet er i full gang med å rigges for en flermedial framtid. Det vil si at Fagbladet skal utvikles
734 digitalt, samtidig som papirmagasinet skal ivaretas.

735 Fagbladet har fulgt mange av Fagforbundets hovedsatsingsområder, blant annet
736 konkurranseutsetting og egenregi, heltid/deltid, kommersialisering og å bidra til yrkesstolthet.
737 Fagbladet har blitt behørig sitert i flere riksmidier og vunnet priser for journalistikk og design.

738 Redaksjonen har også samarbeidet tett med LO-Media på viktige områder, et samarbeid med stort
739 potensiale.

740 Fagbladet har tatt store steg som digital kanal i perioden. Årsaken til dette er økt bevissthet både i
741 redaksjonen og blant leserne, bedre prioriteringer, mer jobbing med vinklinger, mer og bedre bruk
742 av sosiale medier og nyhetsbrev som distribusjonskanaler, og saker med større
743 gjennomslagskraft.

744 Fagbladet har i både forbindelse med valgkamp og tariffoppgjør, men også ellers laget store
745 prosjekter som krysser grensen mellom papir og digitale flater. Oversikten over utbytte i
746 barnehagene, «forskjell på folk», og ikke minst at hele redaksjonen flyttet til Kristiansund og lagde
747 et helt magasin derfra, er eksempler på dette.

